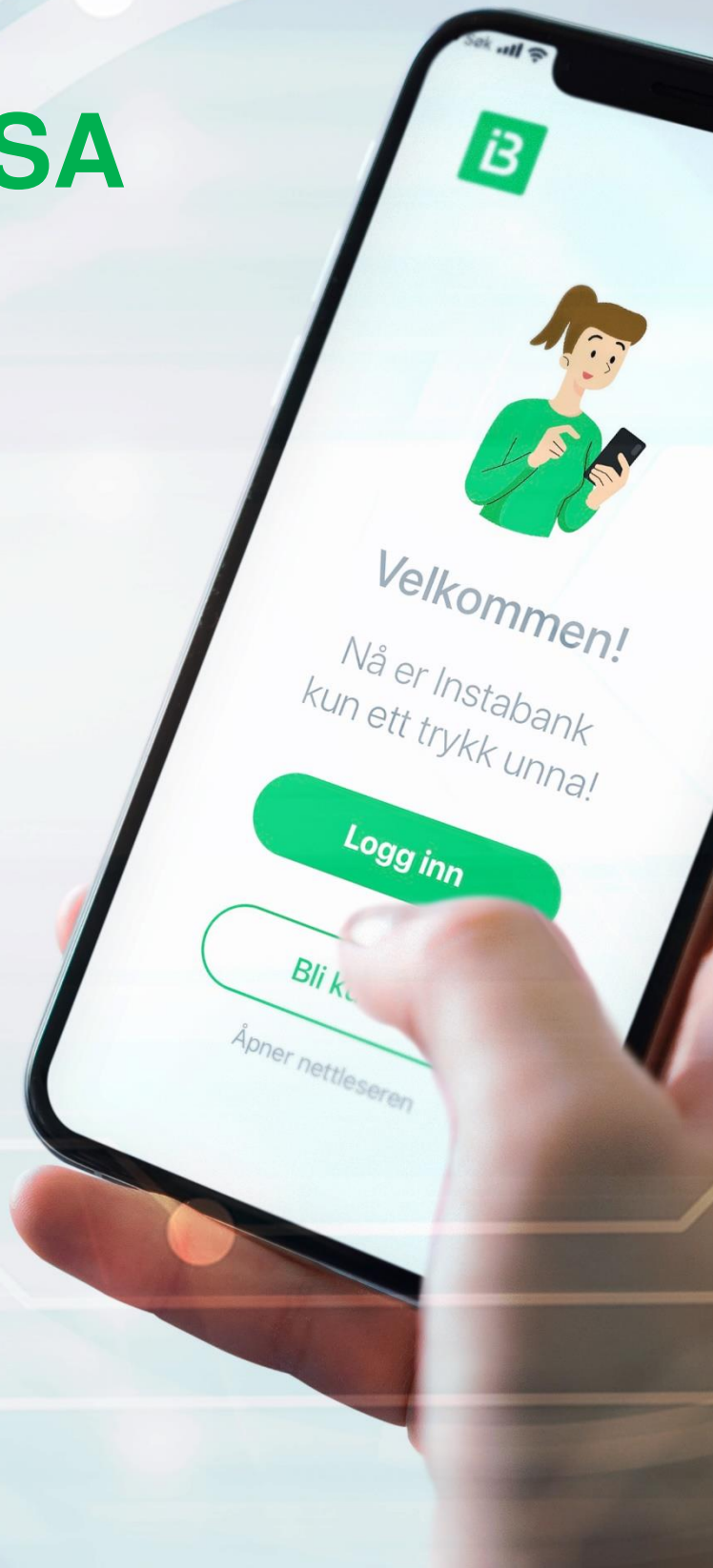

INSTABANK ASA

Offentliggjøring av finansiell informasjon 2022

Virksomhet:

Instabank ASA
(org. nr. 816 914 582)

Adresse:

Drammensveien 175, 0277 Oslo

Kontaktperson:

Navn: Robert Berg (Adm. dir.)
E-post: robert.berg@instabank.no
Tlf. 974 85 610

1.	Innledning	2
2.	Oppsummering	3
2.1	Formål.....	3
2.2	Ansvarlig kapital og kapitaldekning	3
2.3	Risikoenksponering og risikostyring	4
3.	Retningslinjer for risikohåndtering, styring og etterlevelse	6
4.	Gjennomgang av foretakets internkontroll	6
5.	ICAAP og ILAAP, Risiko- og sårbarhetsanalyse	7
5.1	Generelt	7
5.2	Kreditrisiko	8
5.3	Markedsrisiko	12
5.4	Operasjonell risiko.....	14
5.5	Likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP)	16
5.6	Endring i regulatoriske forhold og rammebetingelser	18
5.7	Renterisiko.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.8	Forretningsrisiko	19
5.9	Systemrisiko	20
5.10	Valutarisiko	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6.	Klimarisiko/ESG	20
7.	Godtgjørelsesordninger i banken	27

1. Innledning

Instabank er en norsk bank med konsesjon fra Finansdepartementet til å drive ordinær bankvirksomhet. Banken har forretningsadresse på Skøyen i Oslo.

Konsesjonen fra Finanstilsynet ble gitt 28. juni 2016, og det ble stilt som krav at banken ble kapitalisert med minimum MNOK 265 i innskutt egenkapital. Banken har senere gjennomført flere emisjoner, og har til sammen hentet MNOK 511 i egenkapital fra aksjonærene. I tillegg har banken en samlet opptjent egenkapital på MNOK 194,5 og fondsobligasjonslån på 80,9 som ble reklassifisert til egenkapital fra 2020. Bankens totale egenkapital per 31.12.2022 var MNOK 786,3. I tillegg har banken utstedt ansvarlige lån på til sammen 96 MNOK. Bankens ansvarlige lån og fondsobligasjoner har følgende forfallsstruktur;

- Fondsobligasjon på 25 MNOK er evigvarende, men kan innfris fra 28. mars 2023
- Fondsobligasjon på 15,9 MNOK er evigvarende, men kan innfris fra 18. desember 2024
- Fondsobligasjon på 40 MNOK er evigvarende, men kan innfris fra 25. november 2027
- Ansvarlig lån 40 MNOK forfaller 28. mars 2028, men kan innfris fra 28. mars 2023
- Ansvarlig lån 16 MNOK forfaller 3. februar 2030, men kan innfris fra 18. desember 2024
- Ansvarlig lån 40 MNOK forfaller 25. februar 2033, men kan innfris fra 25. november 2027

Finanstilsynet gjennomførte en SREP i banken høsten 2018 og banken mottok sitt Pilar 2 vedtak i mai 2019. Finanstilsynet vedtok at banken skulle ha et pilar 2 tillegg utover minstekrav og bufferkrav på 6,2 prosent av beregningsgrunnlaget, dog minimum 120 millioner kroner. Finanstilsynet har varslet at banken vil få nytt pilar 2 vedtak i løpet av 2023.

Banken har utlån både i Norge, Finland og Sverige som per 31.12.2022 hadde krav til en motsyklisk kapitalbuffer på henholdsvis 2,0 %, 0,0 % og 1,0 %. Den vektete motsykliske kapitalbufferen basert på fordelingen av netto utlån i Norge, Finland og Sverige pr. 31.12.22 var 1,2 %. Det er varslet økninger av den motsykliske kapitalbufferen i Norge og Sverige i 2023, men ikke i Finland.

Bankens krav til ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital pr. 31.12.2022 fordeler seg som følger:

Minimum kjernekapital	4,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %
Motsyklisk kapitalbuffer	1,2 %
Pilar 2 tillegg	6,2 %
Ren kjernekapital	17,4 %
Hybridkapital	1,5 %
Kjernekapital	18,9 %
Tilleggskapital	2,0 %
Ansvarlig kapital	20,9 %

Bankens utlån er finansiert med innskudd fra privatpersoner i Norge, Finland, Sverige og Tyskland, i tillegg til egenkapital, ansvarlig lån og fondsobligasjoner.

Instabank har distribusjon gjennom egen web, markedsføring via samarbeidspartnere og sosiale medier, samt gjennom agenter. Instabank har avtale med flere av de største agentene i markedet, hvilket sikrer et godt tilfang av søknader om lån. Banken tilbyr også salgsfinansiering i samarbeid med Skeidar og Coop.

Instabank har fått opplyst fra Finanstilsynet at Finanstilsynet vurderer Instabank som et «mindre og ikke-komplekst foretak». Dette innebærer at banken skal ha forenklede rapporteringskrav sammenlignet med større og mer komplekse banker, blant annet gjeldende for bankens pilar 3 rapport.

2. Oppsummering

2.1 Formål

Bankens Pilar 3 dokument skal være dekkende for bankens plikt til offentliggjøring av finansiell informasjon i henhold til CRR2 del 8. Dokumentet skal gi en beskrivelse av postene som inngår i den ansvarlige kapitalen, samt størrelse på henholdsvis ren kjernekapital, hybridkapital og tilleggskapital.

Dokumentet skal også beskrive på overordnet nivå hvordan banken styrer og overvåker bankens risiko, samt beregner kapitalbehov for å dekke bankens risikoeksponeringer. Dokumentet gir et kort sammendrag av de vurderinger, analyser og beregninger som foretas i bankens interne ICAAP dokument.

Hensikten med ICAAP i Instabank er å sikre at kapitalen i selskapet står i forhold til risikonivået i den virksomhet som drives. Dokumentet gir oversikt over metoder og kontroller selskapene bruker for å styre risiko. Dokumentet beskriver også langsiktige strategiske og markedsmessige forhold som kan legge føringer på behovet for kapital.

Pilar 3 rapporten skal også inneholde en beskrivelse av bankens godtgjørelsesprogram, samt bankens arbeid med bærekraft og ESG.

2.2 Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Bankens krav til samlet ansvarlig kapital per 31.12.2022 var 20,9 % av beregningsgrunnlaget. Styret har i tillegg besluttet at banken skal holde en «management buffer» på ett prosentpoeng over de regulatoriske kravene. Bankens kapitalmål per 31.12.2022 var som følger:

Kapitalmål	2022
Ren kjernekapital	18,4 %
Kjernekapital	19,9 %
Ansvarlig kapital	21,9 %

Bankens ansvarlige kapital per 31.12.2022 var som følger:

Ansvarlig kapital (1000 NOK)	31.12.22	31.12.21
Aksjekapital	332 642	332 642
Overkurs	178 192	178 192
Annen egenkapital	194 541	114 373
Innfasing IFRS 9	16 023	32 045
Utsatt skatt og øvrige immaterielle eiendeler	-22 065	-25 777
Ren kjernekapital	699 333	631 476
Annen godkjent kjernekapital	80 900	40 900
Kjernekapital	780 233	672 376
Tilleggskapital	96 000	56 000
Ansvarlig kapital	876 233	728 376

Bankens kapitaldekning per 31.12.2022 og beregningsgrunnlag fordelt på risikoklassene som inngår i bankens minimumskrav i henhold til kapittel 14 i finansforetaksloven:

Beregningsgrunnlag (1000 NOK)	31.12.22	31.12.21
Kredittrisiko:		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	38 302	56 429
Eksponering med sikkerhet i bolig	629 980	372 790
Massemarkedsengasjementer	2 040 938	2 030 087
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	78 654	113 651
Andre eiendeler	44 945	13 446
Forfalte engasjementer	219 553	162 603
Beregningsgrunnlag for kredittrisiko	3 052 373	2 749 005
Operasjonell risiko	470 911	516 502
Samlet beregningsgrunnlag	3 523 284	3 265 507
Ren kjernekapital %	19,8 %	19,3 %
Kjernekapital %	22,1 %	20,6 %
Ansvarlig kapital %	24,9 %	22,3 %

2.3 Risikoeksponering og risikostyring

Det er styret i banken som fastsetter bankens strategi, målsetninger og risikotoleranse.

Styret skal sikre at banken er hensiktsmessig organisert, har en forsvarlig risikostyring og gode systemer for internkontroll. Styret vedtar retningslinjer som fastsetter rammene for bankens risikotaking innenfor de ulike risikoeksponeringsområdene. Direktør Compliance & Risikostyring rapporterer på utviklingen innenfor disse områdene til bankens ledelse, styre og styrets risikoutvalg.

Bankens Direktør Compliance & Risikostyring innehar bankens funksjon for kontroll med risikotaking og etterlevelse av eksternt regelverk og interne retningslinjer og rutiner. Direktør Compliance & Risikostyring rapporterer både til administrerende direktør og

direkte til styret og styrets risikoutvalg. Direktør Compliance & Risikostyring skal sikre at alle vesentlige risikoer er identifisert, målt og rapportert til administrerende direktør og styret. Bankens 2. linjefunksjon består i tillegg av en Risk Manager som hovedsakelig jobber med internkontroll, hendelseshåndtering, samt overvåkning og kontroll med den operasjonelle risikoen for øvrig.

Banken er eksponert for en rekke ulike risikoer som er under løpende vurdering og kontroll av bankens styre og administrasjon. Banken vurderer behovet for avsetning av kapital til de ulike identifiserte risikoene i tråd med kravene i CRR2, og baserer sine vurderinger og beregninger i stor grad på Finanstilsynets metodikk.

Instabank identifiserer 7 risikoeksponeringsområder. Disse områdene er:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko (herunder renterisiko, spreadrisiko og valutarisiko)
- Operasjonell risiko
- Likviditets- og finansieringsrisiko
- Endringer i regulatoriske forhold og rammebetingelser
- Forretningsrisiko
- Systemrisiko

Hvert risikoeksponeringsområde blir inngående behandlet i bankens ICAAP dokument og beskrives kun på overordnet nivå i dette dokumentet. Banken har det siste året hatt økt fokus på bærekraft og ESG og vil i enda større grad fremover implementere klimarisiko som et element i de nevnte risikoområdene. Banken vil også implementere systemer som gjør banken i stand til å overvåke og rapportere på bankens ESG og klimarisiko i tråd med regulatoriske krav.

På kort sikt er likviditets- og finansieringsrisiko den største risiko for banken. Banken vil ha store problemer med å opprettholde normal drift dersom en større andel av kundene tar ut sine innskudd på en gang. Bankens analyser viser imidlertid at sannsynligheten for at dette skal skje er svært lav. Innskuddsmarkedet er svært rentesensitivt, og banken tiltrekker seg raskt store innskuddsvolumer ved små økninger i innskuddsrenten. Banken har innskuddskunder i både Norge, Finland, Sverige og Tyskland. Dersom innskuddsmarkedet i perioder skulle bli utfordrende i ett av bankens geografiske områder kan banken øke innskuddene i ett av de andre landene, veksle om valutaen og eliminere valutarisikoen gjennom kjøp av valutaterminer. Banken har lang praksis og god erfaring med håndtering av likviditets- og valutarisiko.

Bankens største risiko på lang sikt er kredittrisiko, altså faren for at mange låntagere ikke betaler rente og avdrag som avtalt. Kredittrisiko håndteres gjennom en kredittscoremodell utviklet i samarbeid mellom bankens Risk avdeling og med noen av de fremste ekspertene på kredittrisiko hos bankens samarbeidspartnere. Det er implementert omfattende og detaljerte rutiner, samt et godt IT-system som støtter opp om bankens arbeid med å identifisere gode låntakere. Banken begynte i 2020 å tilby lån med pant i bolig hvilket gjør at bankens kredittrisiko i større grad påvirkes av utviklingen i eiendomspriser. Banken håndterer dette gjennom gode prosesser for vurdering av panteobjektens verdi, rammer for samlet LTV, samt overvåkning og stresstesting av porteføljen på ulike scenarioer for boligprisfall. Banken har hatt god vekst innen pantelån i 2021 og 2022, og det forventes at bankens utlånsvekst i tiden fremover vil være vesentlig sterkere innenfor lån med pant i

bolig enn usikrede lån. Dette vil medføre en redusert kredittrisiko i bankens utlånsportefølje.

Bankens viktigste oppgave på kort og lang sikt er god lønnsomhet, slik at banken kan opprettholde positive resultater selv ved uforutsette negative hendelser.

3. Retningslinjer for risikohåndtering, styring og etterlevelse

Nedenfor følger en oversikt over Instabanks retningslinjer for identifisering, styring, overvåkning, kontroll og rapportering av risikoer fastsatt av styret.

- Styrets retningslinje for overordnet risikotoleranse
- Styrets retningslinje for kredittgivning
- Styrets retningslinje for håndtering av operasjonell risiko
- Styrets retningslinje for likviditetsstyring
- Styrets retningslinje for markeds- og valutarisiko
- Styrets retningslinje for vern og håndtering av personopplysninger
- Styrets retningslinje for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering
- Styrets retningslinje for internkontroll
- Styrets retningslinje for ICAAP og ILAAP
- Styrets retningslinje for egenhandel
- Styrets retningslinje for håndtering av innsideinformasjon
- Styrets retningslinje for godtgjørelse
- Styrets retningslinje for håndtering av interessekonflikter
- Styrets retningslinje for uavhengig kontroll med regeletterlevelse og risikostyring

Instabank har i tillegg en rekke skriftlige rutiner og prosedyrer innen flere områder, eksempelvis: mislighold, attestasjoner, hvitvasking, HMS, marked, dagligbank, utlån, depot, agenter, IT, etc. Disse oppdateres løpende.

4. Gjennomgang av foretakets internkontroll

Instabank er underlagt forskrift av 22. september 2008 nr. 1080 om risikostyring og internkontroll.

Bankens internkontrollsystem er basert på EBA guidelines, herunder særlig «Guidelines on internal governance» under direktiv 2013/36/EU, og det gjennomføres en gjennomgang av bankens internkontroll i henhold til CRR/CRD IV-forskriften § 37 i månedene september/oktober hvert år. Prinsippene i bankens internkontroll handler om styrets ansvar for fastsettelse av konsernets risikoprofil, godkjenning av organiseringen av virksomheten, tildeling av ansvarsområder og myndighet, krav til rapporteringslinjer og informasjon og organiseringen av risikostyringen og internkontrollen.

Prinsippene danner, med tillegg av ICAAP- og ILAAP vurderingen, grunnlaget for bankens overordnede internkontroll. Det foretas i tillegg løpende internkontroll i både 1. og 2. linje på operasjonelle rutiner, kredittgivning og AML prosesser.

Internkontrollen foretas på følgende tidspunkt, jf. styrets retningslinjer for internkontroll:

- Løpende kontroll (både i 1. linje og 2. linje)

- Årlige skriftlige ledelsesrapporter september – oktober.
- Årlig ICAAP og ILAAP gjennomgang mars – april.

I bankens internkontroll blir alle virksomhetsområdene gjennomgått, og skriftlig rapport og konklusjon blir nedfelt for hver avdeling.

Administrerende direktør produserer et sammendrag av de viktigste funnene fra hver avdeling og presenterer dette for styret sammen med en vurdering av eventuelle tiltak. Styrets leder og administrerende direktør gjennomfører i tillegg en egevaluering av overordnet styring og kontroll i banken og sammenholder bankens organisering, samt styring og kontroll med prinsippene i EBS sine Guidelines on Internal Governance.

Internkontrollprosessen blir også gjennomgått av styrets risikoutvalg og bankens revisor, som avlegger en attest til styret.

Den løpende internkontrollen i 1. linje blir underlagt kontroll fra 2. linje, utført av bankens Risk Manager som rapporterer til bankens Direktør Compliance & Risikostyring. Bankens Risk Manager rapporterer i tillegg hver måned til ledelsen på de internkontrollaktiviteter som er utført i foregående måned, samt eventuelle funn og observasjoner. Det rapporteres også på registrerte hendelser i bankens hendelsesregister.

5. ICAAP og ILAAP, Risiko- og sårbarhetsanalyse

5.1 Generelt

Bankens prosesser med hensyn til risiko-, kapital- og likviditetsstyring utvikles kontinuerlig blant annet gjennom forbedringer og utvikling av nye arbeidsmetoder, analyser og erfaringer med løpende kredittpraksis.

Gjennomføringen av ICAAP og ILAAP har bidratt til utviklingen og bedret forståelse for risiko-, kapital- og likviditetsstyringen i banken.

Det foretas en konkret vurdering av ICAAP og ILAAP prosessen minst en gang årlig for å sikre tilstrekkelig kvalitetskontroll. Revisor er involvert i prosessen, og tilbakemeldinger fra Finanstilsynet og revisor blir tillagt vesentlig vekt i bankens arbeid med risiko-, kapital- og likviditetsstyring.

Banken har i dette ICAAP og ILAAP dokumentet benyttet egne modeller og metoder som supplement til regulatoriske metoder.

Instabank benytter følgende metoder i sine risiko- og sårbarhetsanalyser:

1. Regulatorisk tilnærming til beregning av Pilar I-risiko basert på standardmetoden for kredittrisiko og sjablongmetoden for beregning av operasjonell risiko
2. Bransjestandard/erfaring tilpasset bankens kompleksitet og størrelse til beregning av Pilar II-risiko i tråd med Finanstilsynets retningslinjer.

Instabank har definert følgende risikoer som relevante for kapitalbehovsanalysen:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko (herunder renterisiko, spreadrisiko og valutarisiko)

- Operasjonell risiko
- Likviditets- og finansieringsrisiko
- Endringer i regulatoriske forhold og rammebetingelser
- Forretningsrisiko
- Systemrisiko

Instabank har definert følgende risikoer som relevante for likviditetsbehovsanalysen:

- Likviditets- og fundingrisiko
- Valutarisiko

Instabank har i tillegg identifisert klimarisiko/ESG som et generelt risikoelement som inngår i alle de øvrige risikoene i ulik grad. Banken vil i økende grad fremover implementere dette i bankens ulike risikomodeller. Klimarisiko/ESG er nærmere omtalt i kapittel 6.

Instabank er ikke eksponert mot følgende risikoer:

- Risiko knyttet til pensjonsforpliktelser – selskapet har kun innskuddsbaserte pensjonsforpliktelser.
- Risiko forbundet med verdipapirisering – ikke i bankens konsept
- Eiendomspriseringsrisiko – banken eier ingen fast eiendom

5.2 Kredittrisiko

5.2.1 Definisjon av kredittrisiko

Instabank definerer kredittrisiko som risikoen for tap knyttet til utlån og kreditter.

5.2.2 Håndtering av kredittrisiko

Håndteringen av kredittrisikoen i Instabank er regulert i ”Styrets retningslinjer for kredittgivning - Instabank” som gir overordnede retningslinjer for bankens kredittgivning og dermed håndtering av kredittrisiko. Retningslinjen angir de ytre rammene for bankens kredittpraksis, og suppleres av administrative kreditthåndbøker som angir detaljene i bankens kredittpolicy.

Bankens håndtering av kredittpolicy fastsatt av styret, besluttes av en kredittkomité som består av hele bankens ledergruppe. Kredittkomitéen baserer sine beslutninger på analyser og vurderinger fra bankens CRO, analytikere og leder for innfordring. Kredittkomitéen møtes fast en gang i uken. I møtene til kredittkomitéen presenteres analyser av kundenes kredittkvalitet og misligholdsutviklingen, samt eventuelle forslag til tiltak for å bedre kredittprosessene. Kredittkomitéen innvilger lån over en fastsatt beløpsgrense og ved ulike type avvik fra normale bevillingskriterier

Styrets retningslinjer for kredittgivning er førende for de mer operative dokumentene og modellene som beskrives kort nedenfor.

Scoremodell

Instabank benytter i hovedsak egenutviklede scorekort basert på bankens egne historiske kundedata. Scorekortene benyttes til å kredittvurdere kundene i forhold til alle typer lånesøknader. Ved siden av scorekortene har Instabank etablerte et omfattende sett med policyregler som supplerer scoren fra scorekortene og som sammen danner et fullstendig risikobilde av kundene.

Risikoklassifiseringssystem

Risikoklassifiseringen av søkerne er inndelt i scoreverdier. Scoreverdien er definert slik at sannsynligheten for mislighold (PD - probability of default i prosent) er lavere jo høyere score kunden får. Hver scorekategori har en statistisk beregnet mislighold- og tapsforventning og renten på lånet er basert på denne tapsforventningen.

Automatisert Kredittvurdering

Når det søkes om et lån svarer søkerne på diverse spørsmål om økonomisk status, bo- og familieforhold mm. Økonomiske data verifiseres ved oppslag i gjeldsregistre og ved innhenting av ligningsinformasjon direkte fra skattemyndighetene der dette er mulig. Informasjon fra kunden kombinert med gjelds- og ligningsopplysning danner grunnlaget for en likviditetsvurdering som beregner hvor stort lån kunden har evne til å betjene. Dersom kunden har negativ beregnet likviditet etter en rentøkning på 3 prosentpoeng på all gjeld blir lånesøknaden avslått. Informasjon om panteobjekter hentes automatisk både fra Eiendomsverdi og Ambita, ved høy belåning eller usikkerhet om panteobjekters verdi bestilles det i tillegg etakst.

Manuell Kredittvurdering

For de saker som går til manuell behandling, har banken utarbeidet en kredittveiledning som bygger på "Styrets retningslinjer for kredittgivning - Instabank", samt de administrativt utarbeidede kreditthåndbøkene. Bankens målsetning er at manuell kredittbehandling skal reduseres mest mulig etter hvert som den automatiserte kredittvurderingsprosessen blir bedre og bedre. Den manuelle behandlingen består både av en vurdering av søknader før tilbud blir gitt, og verifisering av inntekts- og gjeldsopplysninger og vurdering av pantesikkerhet. Behovet for manuell saksbehandling er blitt vesentlig redusert etter innføringen av gjeldsregister og muligheten til å hente selvangivelse direkte fra Skatteetaten i Norge. Alle pantelån er imidlertid gjenstand for manuell vurdering og kontroll, samt rådgivning tilpasset kundens behov og situasjon.

Fullmaktssystem

I tråd med styrets retningslinjer for kredittgivning i Instabank er det utarbeidet et fullmaktssystem som styrer bankens kredittrisiko ved å ta høyde for individuelle forskjeller blant bankens fullmaktshavere ut fra erfaringsgrunnlag og for å styre kredittgivningen generelt. Pantelån over en viss størrelse må godkjennes av en kredittkomité bestående av bankens ledelse.

Dette fullmaktssystemet styrer den operasjonelle risikoen og indirekte den kredittmessige risikoen.

Rutiner og prosedyrer

Presise rutiner og prosedyrer er avgjørende for en god styring av kredittrisikoen. Instabank har utarbeidet detaljerte rutiner og prosedyrer for hver operasjon som innebærer risiko. Disse er gjenstand for stadig revisjon, og kontinuerlig trening av ansatte sikrer etterlevelse av disse rutinene og prosedyrene. Det ble i perioden september 2020 til juni 2021 gjennomført et større prosjekt i banken for kartlegging, kontroll og håndtering av bankens operasjonelle risiko. Det ble etablert et nytt rammeverk for håndtering av operasjonell risiko som er blitt praktisert siden juni 2021. Bankens har siden 1. oktober 2022 benyttet sjablongmetoden for beregning av kapitalbehov for dekning av bankens operasjonelle risiko. Bankens har meldt dette til Finanstilsynet.

Verdivurdering av pantesikkerhet

Banken tilbyr lån med pant i bolig på inntil 85 % av panteobjektets verdi. Banken benytter ikke utlånsforskriftens unntakskvotepå å gi lån med høyere belåningsgrad enn 85 % og per 31.12.2022 var den gjennomsnittlige belåningsgraden i bankens pantelånsportefølje på 63,3 %. Banken benytter Eiendomsverdi sine verdiestimerer der usikkerheten knyttet til verdsettelsen er lav. Dersom Eiendomsverdi ikke kan verdivurdere panteobjektet med lav grad av usikkerhet, blir det krevd fremleggelse av e-takst som ikke skal være mer enn 3 måneder gammel. Banken gjennomfører også stresstest på eiendomspriser for å estimere konsekvensene for kapitaldekningen og økt kredittrisiko ved ulike scenarioer med fall i boligpriser. Konklusjonen fra disse stresstestene per 31.12.2022 var at et boligprisfall på 10 % ikke ville påvirke bankens kredittrisiko eller vekstplaner i vesentlig grad, men at et boligprisfall på 20 % ville medføre at banken enten måtte redusere utlånsveksten eller gjennomføre en emisjon for å opprettholde veksttaket. Selv et boligprisfall på 20 % vil imidlertid kunne håndteres ved å stanse eller bremse kraftig på nysalg slik at banken ikke kommer i brudd med kapitalkrav.

Mislighold og inkasso

Som en del av oppfølgingen og styringen av bankens kredittrisiko, inngår også en strukturert oppfølging av bankens misligholdte engasjementer.

Banken har i lengre perioder hatt forward flow avtaler, der misligholdte lån selges til et inkassobyrå når lånet er misligholdt i mer enn 90 dager. Siden 2021 har banken valgt å ikke ha forward flow avtaler, men heller inngått ordinære inkassoavtaler og solgt misligholdsporteføljer ad-hoc. Banken har gjort 4 slike porteføljesalg, alle med positiv resultateffekt. Porteføljesalgene reduserer bankens risiko og bekrefter at banken foretar en tilstrekkelig tapsnedskrivning på misligholdte lån.

Tirspunkt	Land	Balanse (NOK)	Regnskapseffekt (NOK)
Desember 2020	Norge	161 963 852	2 234 023
November 2021	Finland	28 422 567	2 685 710
Juli 2022	Finland	53 124 371	2 796 198
August 2022	Norge	80 900 592	2 001 885

Ansvar for innfordring ligger i Risk avdelingen, hvilket gjør at innsikten fra innfordringsarbeidet umiddelbart kan implementeres i bankens risikoanalyser og anbefalinger til kredittkomitéen. Det er kredittkomitéen som beslutter endringer i bankens kredittprosesser.

Det er et nært samarbeid mellom Risk avdeling og kundesenteret som behandler lånesøknader. Dette bidrar til en god informasjons- og erfaringsflyt mellom disse to avdelingene. Målet er at erfaringer som akkumuleres i avdeling for Risk benyttes aktivt i kompetanseutviklingen til bankens saksbehandlere og ved utviklingen av nye rutiner for søknadsbehandling.

Instabanks beregning av minstekrav knyttet til kredittrisiko er basert på standardmetoden slik den er definert i CRR2 forordningen. All eksponering vektet med de satser som er fastsatt av myndighetene.

Klassifisering av kredittrisiko:

Alle lån har flytende rentebetingelser i henhold til markedspris og virkelig verdi av disse lånene anses å være lik bokført verdi.

Brutto og netto utlån og fordringer på kunder	31.12.22	31.12.21
Kasse-/drifts- og brukskreditter	614 134	599 994
Nedbetalingslån uten pantesikkerhet	2 407 929	2 320 631
Nedbetalingslån med pantesikkerhet i bolig	1 758 131	1 003 649
Balansført agentprovisjoner	129 360	104 218
Fordringer på kunder	38 173	41 526
Etableringsgebyr	-73 118	-55 132
Brutto utlån til og fordringer på kunder	4 874 609	4 014 886
Nedskrivninger på utlån og fordringer på kunder	-200 579	-182 815
Netto utlån til og fordringer på kunder	4 674 030	3 832 071
Individuelle nedskrivninger på misligholdte lån i balansen	2022	2021
Individuelle nedskrivninger ved inngangen til perioden	-125 436	-72 407
Endring i individuelle nedskrivninger i perioden (steg 3)	-21 486	-53 029
Individuelle nedskrivninger ved utgangen av perioden	-146 922	-125 436
Nedskrivninger på grupper av utlån i balansen	2022	2021
Nedskrivninger på grupper av utlån ved inngangen til perioden	-57 379	-58 946
Endring i nedskrivning på grupper av utlån i perioden (steg 1 og 2 i 2020)	3 722	1 567
Nedskrivning på grupper av utlån ved utgangen av perioden	-53 657	-57 379
Spesifikasjon av tap på utlån i resultatet	2022	2021
Endring i nedskrivning på grupper av utlån i perioden (steg 1 og 2)	5 252	-234
Endring i individuelle nedskrivninger i perioden (steg 3)	-34 420	-54 980
Konstaterte tap i perioden	-71 062	-25 669
Tap på utlån i perioden	-100 230	-80 882
Aldersfordeling av utlånsbalansen ved utgangen av året	31.12.22	31.12.21
Ikke forfalte utlånsengasjementer	3 597 043	3 082 109
Forfalt engasjement inntil 30 dager	663 461	433 659
Forfalte engasjementer mellom 31-60 dager	156 549	114 066
Forfalte engasjementer mellom 61-90 dager	34 838	28 855
Forfalte engasjementer 91 dager +	366 475	307 111
Sum	4 818 367	3 965 800
Aldersfordeling av utlånsbalansen ved utgangen av året i prosent av brutto utlån	31.12.22	31.12.21
Ikke forfalte utlånsengasjementer	74,7 %	77,7 %
Forfalt engasjement inntil 30 dager	13,8 %	10,9 %
Forfalte engasjementer mellom 31-60 dager	3,2 %	2,9 %
Forfalte engasjementer mellom 61-90 dager	0,7 %	0,7 %
Forfalte engasjementer 91 dager +	7,6 %	7,7 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Alle kunder i banken klassifiseres med en PD (sannsynlighet for mislighold) og tilhørende risikoklasse ved hver månedsslutt utifra bankens eget utviklede adferdsscorekort. Inndelingen i risikoklasser under er basert på klassifiseringen av kunder per 31.12.2022.

31.12.22				
Risikoklasse	Antall	Balanse	Andel	Gj.snittlig PD
A 0 - 2,5 %	5 402	243 096	5,0 %	1,5 %
B 2,5 % - 5,0 %	8 931	889 972	18,5 %	4,0 %
C 5,0 % - 7,5 %	2 239	774 503	16,1 %	5,9 %
D 7,5 % - 10,0 %	3 394	684 374	14,2 %	8,3 %
E 10,0 % - 12,5 %	4 518	680 312	14,1 %	11,0 %
F 12,5 % - 15,0 %	1 441	230 716	4,8 %	14,4 %
G 15,0 % - 17,5 %	129	60 035	1,2 %	16,0 %
H 17,5 % - 20,0 %	1 054	75 563	1,6 %	18,6 %
I 20,0 % - 25,0 %	1 226	144 001	3,0 %	22,6 %
J 25,0 % - 30,0 %	1 667	175 571	3,6 %	28,6 %
K 30,0 % - 40,0 %	921	171 694	3,6 %	35,3 %
L 40,0 % - 50,0 %	717	70 711	1,5 %	43,3 %
M 50,0 % - 75,0 %	1 622	250 379	5,2 %	59,7 %
N 75,0 % - 100,0 %	130	22 398	0,5 %	80,1 %
Sum klassifisert	33 391	4 473 327	92,8 %	
Ikke klassifisert	3 275	345 040	7,2 %	0,6 %
Sum	36 666	4 818 367	100,0 %	

Bankens tapsabsorberende evne gjennom de løpende resultatene vurderes som meget god ettersom banken har en høy rentemargin på utlån. I tillegg er bankens tapsabsorberende evne gjennom bankens egenkapital sterk, gitt de svært høye kapitalkravene banken har fått.

5.3 Markedsrisiko

5.3.1 Definisjon av markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av svingninger i aksjekurser, obligasjoner, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser, obligasjoner og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.

5.3.2 Håndtering av markedsrisiko

Styret i banken har vedtatt retningslinjer for håndtering av markedsrisiko. Banken har en likviditetsbeholdning av lett omsettelige andeler i verdipapirfond av LCR-kvalitet som sikrer at banken har tilgang på likviditet i en normalsituasjon og i en krisesituasjon. Banken har i tillegg plasseringer i oppgjørsbanken DNB samt pengemarkedsfond. Banken ønsker ikke å ta markedsrisiko for å øke avkastningen ut over det som følger av denne likviditetsforvaltningen.

Alle plasseringene er langsiktige, uten henblikk på videresalg. Banken har ingen handelsportefølje og avsetter derfor ikke til markedsrisiko under pilar 1. Det avsettes derimot for kredittrisikoen som obligasjonene er eksponert for basert på en risikovekting på mellom 0 og 25 % i tråd med CRR2 forordningen.

Banken har utlån i EUR, SEK og NOK, innskudd i EUR, SEK og NOK, samt leverandørkostnader i EUR, SEK og NOK. Banken har derfor en valutarisiko som er netto eksponering i EUR, SEK og NOK. Eksponeringen i utenlandsk valuta sikres gjennom valutaterminer, og den usikrede valutaeksponeringen skal holdes innenfor en ramme fastsatt av styret til maksimalt 2 % av ansvarlig kapital.

5.3.3 Definisjon av valutarisiko

Valutarisiko er definert som risikoen for at svingninger i valutakurser kan ha negativ effekt på bankens resultat og verdi av bankens eiendeler målt i norske kroner. Dersom banken har ulik beholdning av passiva og aktiva i en fremmed valuta vil store valutasingninger også påvirke bankens likviditet.

5.3.4 Håndtering av valutarisiko

Banken har utlån og innskudd i euro og i SEK. Banken har imidlertid ulik mengde utlån og innskudd i de forskjellige valutaene. Dette eksponerer banken for valutarisiko ettersom valutaene kan variere kraftig i kurs mot NOK. Denne risikoen håndteres ved kjøp av valutawapper på tilsvarende beløp som bankens netto eksponering i euro og SEK.

Når Euroen styrker seg mot NOK og SEK vil utlånsbalansen øke mer enn innskuddene og således føre til redusert innskuddsdekning.

Bankens valutarisiko håndteres ved å balansere utlån og innskudd i euro og SEK slik valutaendringer ikke påvirker bankens resultat.

5.3.5 Definisjon av renterisiko

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstiden mellom innlån og utlån, og i situasjoner der innlånsrenten øker mer enn det banken har mulighet til å kompensere ved å øke utlånsrenten.

5.3.6 Håndtering av renterisiko

I de fleste tilfeller tilpasser Instabank seg til de endringer som konkurrentene gjør på sine produkter.

Dersom banken ønsker å endre innskudds- eller utlånsrenten i kundens disfavør, må dette gjøres med henholdsvis 2 måneders eller 6 ukers varsel. Når renten endres i kundens favør, kan renten endres umiddelbart. Banken har ingen fastrenteavtaler så endringer i markedsrenten har begrenset effekt på bankens resultat. Varslingsfristene gjør imidlertid at banken vil kunne bli påført tap som følge av at rentekostnadene øker før renteinntektene øker, eller at renteinntektene faller før rentekostnadene faller.

Banken beregner renterisiko (IRRBB; Interest Rate Risk in the Banking Book) etter modellen som er beskrevet i CRR2 og EBA/GL/2018/02 (Guidelines on the Management of Interest rate risk arising from non-trading book activities).

Det følger av regelverket at banken skal beregne både tap av inntekt (NII metoden – Net Interest Income) og tapt økonomisk verdi på egenkapitalen (EVE metoden – Economic Value of Equity) ved ulike scenarier. For Instabank sin del vil forskjellen på de to modellene kun reflektere skattekostnaden, og det er EVE metoden som gir høyest tap.

Banken har beregnet en maksimal EVE per 31.12.2022 på ca. 4,8 MNOK.

Sensitivitetsberegning av renterisiko pr. 31.12.22 ved bruk av NII metoden:

Renterisiko					31.12.22	
Balanse						
Eiendeler	1 måned	2 måneder	3 måneder	N/A		
Utlån til kredittinstitusjoner	191 254				191 254	
Utlån til kunder		4 674 030			4 674 030	
Obligasjoner og - fondsplasseringer			867 806		867 806	
<i>Other intangible assets</i>				21 197	21 197	
<i>Fixed assets</i>				3 645	3 645	
<i>Derivates</i>				1 773	1 773	
<i>Other receivables</i>				39 527	39 527	
Totalt eiendeler	191 254	4 674 030	867 806	66 143	5 799 233	
Gjeld						
Innskudd fra kunder		4 852 281			4 852 281	
Hybrid og tilleggs kapital			176 900		176 900	
<i>Annen gjeld</i>				64 677	64 677	
<i>Innskudd egenkapital</i>				510 834	510 834	
<i>Annen egenkapital</i>				194 541	194 541	
Total gjeld	-	4 852 281	176 900	770 052	5 799 233	
Netto eksponering	-191 254	178 251	-690 906	703 909	0	
Sensitivetsberegninger på resultatet (NII) ved renteendringer parallelt skift opp og ned med 200 bp for ett år						
Renterisiko 200bp parallellskift for ett år						
Fixed rate period	1 måned	2 måneder	3 måneder	NV Risk	20 % buffer	NV risiko etter justering
Durasjon (dager)	7	60	90			
NIBOR	3,04 %	3,16 %	3,26 %			
Tid til forfall år)	0,02	0,17	0,25			
Nåverdi (0 bp)	-191 143	177 329	-685 387	-699 201		
Nåverdi +200 bp	-191 072	176 762	-682 108	-696 417		
Differanse (Nåverdi +200bp - Nåverdi 0bp)	71	-567	3 279	2 784	557	3 341
Nåverdi -200 bp	-191 216	177 908	-688 747	-702 054		
Differanse (Nåverdi -200bp - Nåverdi 0bp)	-73	580	-3 360	-2 853	-571	3 423

Sensitivetsberegning av renterisiko pr. 31.12.22 ved bruk av EVE metoden:

Sum of EVE_delta	Column Label			Positive Values	Negative Values	Delta EVE
	EUR	NOK	SEK			
Flattener shock	9 407 163	25 343 190	- 298 138	34 750 353	- 298 138	17 077 038
Parallell shock down	6 088 575	- 6 255 698	302 770	6 391 346	- 6 255 698	- 3 060 026
Parallell shock down_no floor	6 088 575	2 204 568	302 770	8 595 914	-	4 297 957
Parallell shock up	8 288 073	14 093 913	- 354 945	22 381 986	- 354 945	10 836 048
Short rates shock down	4 828 672	- 7 368 655	317 906	5 146 578	- 7 368 655	- 4 795 366
Short rates shock up	8 063 741	6 934 552	- 407 416	14 998 293	- 407 416	7 091 730
Steeper shock	3 011 059	- 2 682 599	170 351	3 181 411	- 2 682 599	- 1 091 894

5.4 Operasjonell risiko

5.4.1 Definisjon av operasjonell risiko

Instabank definerer følgende operasjonelle risikoer som de viktigste;

- IKT-risiko (driftsavbrudd)
 - utkontraktering
 - egenutvikling
- Svindel og misligheter, "tabber og feil"
- Personalrisiko
- Kundeklager og omdømmerisiko - defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av misfornøyde kunder, sviktende tillit og omdømme i markedet, hos kunder, motparter, aksjeeiere og myndigheter

5.4.2 Håndtering av operasjonell risiko

Styret har vedtatt rammer og måltall på de ulike operasjonelle risikoene som registreres i et sentralt hendelsesregister, og som Direktør Compliance & Risikostyring rapporterer på til styret hvert kvartal. Banken har også et internkontrollsystem som administreres av bankens Direktør Compliance & Risikostyring. Internkontrollen evalueres av styret to ganger i året, i forbindelse med vedtagelse av bankens ICAAP og i forbindelse med styrets evaluering av bankens internkontroll med ledelsesrapportering fra hvert medlem av ledergruppen.

I perioden september 2020 til juni 2021 ble det gjennomført et større prosjekt i banken for kartlegging av operasjonelle prosesser, samt identifisering av risikoer og hensiktsmessige kontroller og tiltak for håndtering av den operasjonelle risikoen. Prosjektet har ledet til økt innsikt i bankens operasjonelle risikoer og en rekke nye prosesser, rutiner og kontroller.

Håndtering av IKT-risiko

Banken er oppmerksom på at utkontraktering av tjenester stiller selskapet ovenfor utfordringer hva gjelder operasjonell risiko. Risikoen vedrørende utkontraktering håndteres i hovedsak ved kontinuerlig oppfølging av eksterne samarbeidspartnere og ved fokus på kvalitet og stabilitet ved valg av leverandører. Banken har i 2022 oppdatert alle risikovurderingene av bankens utkontrakteringer og lagd nye oppfølgingsplaner.

I utgangspunktet er det tanken at den operasjonelle risikoen knyttet til drift av selskapets egenutviklede systemer reduseres ved at de driftes av eksterne, profesjonelle partnere. Egenutvikling av systemer betyr utfordringer mht. nøkkelpersoner.

Håndtering av svindel og misligheter

Når det gjelder svindel og misligheter fra kunders side har Instabank som policy at alle forsøk og konkrete svindelsaker umiddelbart skal politianmeldes. Det har vært en markant nedgang i antallet ID-tyveri og svindelsaker etter innføringen av SBL og gjeldsregister i Norge. Det har vært mindre svindel og misligheter i 2022 enn tidligere år.

Følgende forebyggende og kontrollerende tiltak er iverksatt med tanke på egne medarbeidere:

- Full sporbarhet i saksbehandlingssystemer
- God tilgangskontroll
- Systemmessige begrensninger
- Krav til arbeidsdeling
- Stikkprøvekontroll månedlig

Håndtering av personalrisiko

Instabank søker å håndtere personalrisikoen ved å være en attraktiv arbeidsplass gjennom bl.a.:

- Markedsmessig lønn og øvrige betingelser
- Intern kompetanseutvikling (kurs, videreutdanning etc.)
- Godt arbeidsmiljø
- Sosiale arrangementer
- En positiv og inkluderende kultur
- Normal arbeidstid og arbeidsbelastning
- Tilrettelegging for bruk av hjemmekontorløsninger

Håndtering av kundeklager og omdømmerisiko

Det er et sterkt fokus på kundeopplevelse og kundevennlighet i bankens produkt- og prosessutvikling. Det gjennomføres også kundeundersøkelser for å forsikre oss om at bankens kunder er fornøyde. Siste kundeundersøkelse som ble gjennomført var i slutten av 2021 blant bankens pantelånskunder. På en skal på 1-5 hvor 1 er lite fornøyd og 5 er veldig fornøyd gav bankens pantelånskunder en gjennomsnittlig score på 4,14 poeng. Kun 6,1 % av de spurte gav en score på 1 eller 2. Banken følger også opp og besvarer tilbakemeldinger gitt gjennom Trustpilot. Banken hadde ved årsskiftet fått ca. 1800 anmeldelser med en snittscore på 4,6 på en skala fra 1 – 5.

Banken har forøvrig en egen rutine for håndtering av kundeklager for å sikre at misfornøyde kunder blir ivaretatt på en god måte.

Omdømmerisiko deles i kortsiktig- og langsiktig risiko. På kort sikt vil for eksempel god likviditetsstyring og -beredskapsplaner kunne avhjelpe en eventuell vanskelig situasjon forårsaket av et plutselig fall i kundenes tillit til banken.

Instabank er en liten aktør, og bankens finansiering er i hovedsak basert på egenkapital og innskudd fra kunder. Dersom omdømmesvikten er så betydelig at det kan true bankens evne til å tiltrekke seg kunder og generere lønnsomhet, vil det igjen kunne føre til at innskuddskunder tar ut sine innskuddsmidler. Dette kan føre til at banken kommer i en presset likviditetssituasjon.

På lengre sikt vil faren for å ikke nå forventet lønnsomhet være til stede, noe som igjen kan gjøre det mer krevende å opprettholde en solid kapitaldekning.

Instabank søker å redusere omdømmerisikoen ved å:

- Ha sterkt fokus på kundetilfredshet
- Føre dialog med kunder, myndigheter, arbeidstakere, organisasjoner og andre interessenter
- Ikke gå inn i kontroversielle prosjekter med kontroversielle aktører
- Følge nasjonale og internasjonale regler og normer
- Følge samme praksis som andre finansinstitusjoner

5.5 Likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP)

5.5.1 Definisjon av likviditets- og finansieringsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine løpende forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på aktiva som må realiseres eller i form av ekstra dyr finansiering.

5.5.2 Håndtering av likviditets- og finansieringsrisiko

5.5.2.1 Generelt om risikorammer for håndtering av likviditets- og finansieringsrisiko

Styret i Instabank har fastsatt retningslinjer for håndtering av likviditetsrisiko som skal sikre at banken ikke tar uønsket likviditets- og finansieringsrisiko og at banken etterlever reglene i forskrift om forsvarlig likviditetsstyring.

Banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert hovedsakelig gjennom innskudd og finansiering skal være tilstrekkelig diversifisert. Banken skal til enhver tid ha en likviditetsreserve som skal bestå av plasseringer av høy kvalitet. Likviditetsreserven skal

bestå av innskudd i Norges Bank, innskudd i DNB og/eller fondsplasseringer av LCR kvalitet nivå 1 eller 2.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til diversifisering av finansieringen samt krav til LCR, NSFR og Likviditetsindikator 1 & 2.

Styret har vedtatt en krisehåndterings- og gjenopprettingsplan i tråd med reglene i krisehåndteringsdirektivet. Denne beskriver tiltakene som skal iverksettes dersom banken kommer i en alvorlig likviditetskrise.

Banken opplevde at likviditeten falt kraftig i mars 2020 i forbindelse med koronakrisen og den kraftige styrkingen av euro. Likviditeten falt ikke så lavt at krisehåndterings- og beredskapsplanen måtte iverksettes, men flere av virkemidlene ble tatt i bruk, blant annet en betydelig økning i innskuddsrenter og stans i utlån. Dette førte til at likviditeten raskt økte igjen og i løpet av noen uker var bankens likviditet tilbake på ønsket nivå.

5.5.2.2 Organisering og kontroll

CFO har ansvar for løpende overvåkning, styring og rapportering av likviditetssituasjonen samt likviditetsbudsjett og prognoser. CFO kan delegere oppgaver, men ikke ansvaret, til ansatte i finansavdelingen. CFO skal foreslå tiltak for å bedre likviditetssituasjon til CEO og bankens ledergruppe, som beslutter tiltak som f.eks endring av rentebetingelser på innskudd.

CFO har ansvaret for å orientere om bankens likviditetssituasjon ukentlig i bankens ledermøter eller oftere til bankens ledergruppe ved behov.

Direktør Compliance og Risikostyring har et uavhengig kontroll- og rapporteringsansvar for oppfyllelse av rammene for likviditetsrisiko samt stresstester direkte til styret.

5.5.2.3 Risikomåling og prognoser for likviditetsbehov

Banken har metoder for å identifisere, måle og overvåke bankens likviditetsbehov og likviditetsrisiko. Det utarbeides likviditetsprognoser både på kort sikt og på lang sikt. Banken har rutiner som sikrer at dette gjøres på en konsistent måte.

5.5.2.4 Stresstester

Banken gjennomfører stresstester for å analysere likviditetssituasjonen. Stresstestene skal belyse om banken har tilstrekkelig likviditet til å unngå betalingsproblemer og til å tilfredsstille de rammer for likviditetsrisiko som er fastsatt i dette dokumentet på kort og lang sikt.

Stresstestene skal omfatte alternative scenarioer som dekker selskapsspesifikke hendelser, markedsspesifikke hendelser og en kombinasjon av disse.

Banken skal gjennomføre stresstester av likviditetssituasjonen hvert kvartal eller oftere ved behov. Resultatet av stresstestene skal rapporteres til styret hvert kvartal som en del av bankens risikorapportering. Administrasjonen vurderer regelmessig forutsetningene som benyttes i analysene.

Erfaringene fra stresstestene brukes når styret vurderer likviditetsstrategien og vedtar retningslinjer og rammer for likviditetsrisiko og risikotoleranse og oppdaterer beredskapsplanen

5.5.2.5 Rutiner for overvåking

CFO skal løpende overvåke likviditetsrisikoesponeringen og finansieringsbehovet. Og skal også være ansvarlig for at det rapporteres i henhold til styrets retningslinjer.

Dersom det oppdages brudd på interne rammer og retningslinjer skal det rapporteres umiddelbart til adm. direktør. Alvorlige brudd skal rapporteres til styret.

5.5.2.6 Styre- og ledelsesrapportering

Finansavdelingen rapporterer jevnlig til styret og ledelsen. Rapporteringen er ment å gi et helhetlig bilde av bankens likviditetssituasjon.

Følgende faste rapportering er lagt til grunn for oppfølgingen av likviditeten:

- CFO skal daglig rapportere til ledergruppen om utviklingen i bankens bankbeholdning og utviklingen i innskudd og utlån.
- CFO skal ukentlig rapportere til ledergruppen om utviklingen i hele likviditetsbeholdningen for innskudd, utlån, bankinnskudd samt obligasjons- og fondsplasseringer fordelt etter motpart og valuta. Likviditetsrapporten skal gjennomgås i bankens ukentlige ledermøter.
- Likviditetssituasjonen skal rapporteres til styret hver måned som en del av økonomirapporten og hvert kvartal skal styret motta en utvidet likviditetsrapport.
- Etterlevelsen av rammer for likviditetsrisiko skal overvåkes av Direktør for Compliance og risikostyring og rapporteres kvartalsvis til bankens ledergruppe og til bankens styre som en del av risikorapporteringen.

I en stressituasjon skal bankens ledelse og styre motta rapportering hyppigere. Da banken opplevde en stresset likviditetssituasjon i mars 2020 ble det i en periode rapportert daglig til styrets leder.

5.6 Endring i regulatoriske forhold og rammebetingelser

5.6.1 Definisjon av endringer i rammebetingelser

Regulatoriske forhold og rammebetingelser defineres som det regelverk Instabank må forholde seg til innenfor de forretningsområder selskapet driver i.

5.6.2 Håndtering av endringer i rammebetingelser

Når det gjelder mulige endringer i konsesjonskrav og/eller rammevilkår, er risiko søkt håndtert på følgende måte:

- Aktiv bruk av Finansdepartementets, Finanstilsynets, Datatilsynets og Arbeidstilsynets hjemmesider, som blant annet innebærer automatisk varsel ved utsending av rundskriv og pressemeldinger etc.
- Direktør Compliance & Risikostyring har ansvaret for umiddelbar distribusjon av eventuelle endringer internt, og oppfølging av at disse implementeres.
- Aktiv bruk av Finans Norges hjemmeside, som gir en god oversikt over konkrete endringer.
- Kursing og kompetansebygging internt, for eksempel i regi av Finans Norge, Norges Juristforbund etc.
- Være "føre var", det vil si at banken skal ha et aktivt forhold til politiske signaler som omhandler finansnæringen

- Avstå fra spekulativ og kontroversielle forretningsmetoder som kan være utsatt for nye reguleringer.
- Etablere bredde i distribusjonen
- Medlemskap i Finansieringsselskapenes forening gir banken innsikt i bransjens utvikling og muligheten for samarbeid om tilpasning til nye regulatoriske krav.
- Rammeavtale med konsultentselskapet FCG, advokatfirmaet Thommessen og advokatfirmaet Hannes Snellman (Finland).

5.8 Forretningsrisiko

5.8.1 Definisjon av forretningsrisiko

Forretningsrisiko er definert som inntjenings- og marginrisiko, samt konsentrasjonsrisiko på et overordnet nivå knyttet til avhengighet av enkeltprodukter eller distribusjonskanaler som kan påvirkes av regulatoriske eller markedsmessige forhold.

5.8.2 Håndtering av forretningsrisiko

Instabank startet i 2016 med kun forbrukslån i Norge som innteksbringende produkt. Fra start hadde banken en forretningsmessig konsentrasjonsrisiko på produktnivå, men det var allerede fra start en del av bankens strategi at denne risikoen skulle reduseres gjennom geografisk ekspansjon og lansering av nye produkter og inntektskilder slik som forsikringsdistribusjon. Allerede i 2018 lanserte banken forbrukslån i Finland og Sverige, og deretter kredittkort og salgsfinansiering i Norge i 2019. I 2020 lanserte banken lån med pant i bolig. Banken har hatt en god vekst på lån med pant i bolig, og ved utgangen av 2022 utgjorde lån med pant i bolig ca. 38 % av bankens samlede utlån og ca. 58 % av bankens utlån i Norge. Dette produktet har vesentlig lavere risiko enn usikrede lån og har bidratt til å redusere både kredittrisikoen og forretningsrisikoen til banken. Det forventes at lån med pant i bolig vil fortsette å utgjøre en stadig større andel av bankens samlede utlånsportefølje.

Trenden de siste årene og erfaring fra andre land tilsier at en større andel av personmarkedslånene gis gjennom agenter og låneformidlere og at dette bidrar til å drive utlånsrentene nedover.

En fordel ved agentkanalen er at den har en forutsigbar akkvisisjonskostnad, i motsetning til direktekanalen der lønnsomheten ved de enkelte markedsføringstiltakene er mer usikre. En annen fordel ved at provisjonen utbetales kun når et lån er utbetalt, er at det blir enkelt å måle lønnsomheten.

Den største ulempen med agentkanalen er at banken gjør seg avhengig av agentene og at banken er i konkurranse med de øvrige bankene i denne kanalen for hver eneste lånesøknad. Dette gjør at snittrenten som banken klarer å hente ut gjennom agentkanalen gjennomgående ligger lavere enn i direktekanalen.

Ved å bli avhengig av agentene utsettes banken også for press på provisjonssatsene da bortfall av en eller flere av bankens viktigste agenter vil kunne få vesentlig betydning for bankens nysalg og vekst. Banken har redusert avhengigheten av agenter ved å samarbeide med flere store agenter, samt ved å ha bygget opp en sterk direktekanal. Målet er at agentkanalen på sikt hovedsakelig skal benyttes som supplement til direktekanalen.

Banken vurderer at forretningsrisikoen er blitt vesentlig redusert gjennom geografisk ekspansjon og lansering av nye produkter. I årene fremover forventes det ytterligere geografisk ekspansjon og utvikling av nye låneprodukter, blant annet til SMB markedet.

5.9 Systemrisiko

5.9.1 Definisjon av systemrisiko

Systemrisiko er definert som risikoen for at hele det finansielle systemet rammes som følge av smitteeffekter når en eller flere finansinstitusjoner opplever finansielle problemer.

5.9.2 Håndteringen av systemrisiko

Banken håndterer systemrisikoen gjennom å diversifisere bankens pengeplasseringer. Selv om kjennetegnene ved en finansiell systemkrise er at den rammer bredt, så anses det som en stor fordel å spre bankens midler på flere banker og flere pengemarkedsfond med ulik plasseringsprofil. En eventuell krise vil ikke nødvendigvis ramme like hardt og på samme tidspunkt i alle finansinstitusjonene, det reduserer derfor risikoen betydelig å diversifisere plasseringen av overskuddslikviditet. Det gjøres også en vurdering av de enkelte bankenes soliditet før en eventuell pengeplassering.

Risikoen for at en større andel av innskuddskundene tar ut sine midler i en finansiell stressituasjon søkes redusert gjennom å ha en rentemodell som favoriserer innskudd under kr. 2 millioner. Innskudd under 2 millioner er dekket av innskuddsgarantien til Bankenes sikringsfond og anses derfor som vesentlig mindre utsatt for innskuddsflukt. Bankens samlede innskudd som ikke er dekket av innskuddsgarantien til Bankenes sikringsfond utgjorde per 31.12.2022 mindre enn 1 % av innskuddene.

Banken håndterer denne risikoen også gjennom å ha god innskuddsdekning, og en betydelig reserve plassert på bankens oppgjørskonto.

6. Klimarisiko/ESG

Selskaper i dag forventes i økende grad å bidra til en bærekraftig fremtidsutvikling. Nasjonale og internasjonale krav og forventninger legger føringer for selskapers aktiviteter, og «business as usual» er ikke lenger akseptert – eller tilstrekkelig. Overgripende initiativer slik som EUs handlingsplan for bærekraftig finans og the European Green Deal står sentralt i utviklingen, i tillegg til at nasjonale tilsynsmyndigheter også er opptatt av dette.

Instabank opplever at sentrale interessenter ønsker å forstå hvordan banken tar ansvar og arbeider med ESG (Environment, Social og Governance) og bærekraft. Tematikken har lenge vært på bankens agenda, og i 2022 ønsker banken å sette i gang et større prosjekt for å integrere ESG (og spesielt forhold knyttet til klima og miljø) i sentrale deler av virksomheten, samt å synliggjøre og forbedre arbeidet som allerede gjøres. ESG er viktig for Instabank, og banken ønsker å levere på de høye forventningene som stilles til banken.

Dette kapittelet er ment å gi en overordne beskrivelse av det regelverk som banken er underlagt i tilknytning til ESG, samt Instabanks planer og pågående arbeid med ESG.

6.1 Gjennomgang av sentrale krav og forventninger

6.1.1 Rapportering- og offentliggjøringskrav

Instabank gir en årlig redegjørelse om miljø, sosiale forhold, arbeidsmiljø, likestilling og ikke-diskriminering, overholdelse av menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon

og bestikkelser i henhold til Regnskapsloven §3-3c. Regnskapsloven § 3-3c er endret med virkning fra 1. juli 2021, som sørger for full gjennomføring av NFRD art. 19a i Norsk lov. Instabank vil følge de oppdaterte kravene.

På EU-nivå arbeides det med en revisjon av NFRD; kjent som CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Direktivet vil omfatte en større andel selskaper, og blant annet innebære strengere krav til format og attestering av rapporteringen. Per i dag ser det ikke ut til at *små og ikke-komplekse* finansforetak i Norge som omsettes på vekstmarkeder eller Euronext Growth omfattes av direktivet, men Instabank følger utviklingen i EU og norske lovgivningsprosesser tett.

CRR2 trådte i kraft i EU i juni 2021, og ble gjort gjeldende i Norge som en del av «bankpakken» fra juni 2022. Spesifikt krever forordningen (CRR art.449a) at store institusjoner med utstedte verdipapirer omsatt på et regulert marked fra juni 2022 skal offentliggjøre informasjon om ESG-risikoer, inkludert fysisk risiko (effekten av klimaendringer) og overgangsrisiko (risiko forbundet med overgangen til et lavutslippssamfunn). Instabank faller imidlertid inn under kategorien *små og ikke-komplekse* finansforetak etter CRR2, og offentliggjøringskravene blir dermed ikke gjeldende for banken før i 2024.

Ny lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer trådte i kraft 1. januar 2023. Loven gjennomfører taksonomiforordningen og offentliggjøringsforordningen.

Offentliggjøringskravene for ESG skal etter CRR2 også følge proporsjonalitetsprinsippet, noe som får betydning for omfanget av kravene for banker av ulik størrelse og kompleksitet.

Videre er det foreslått et rapporteringskrav på ESG-området til tilsynsmyndighetene, (CRR Article 430(1)(h)), som er nytt for alle foretak. I forslaget gis EBA mandat til å utarbeide en teknisk standard som blant annet spesifiserer offentliggjøringsformat for ESG-risikoer, med frist ett år fra datoen CRR3 trer i kraft, dvs. tidligst i 2026. Instabank vil fortsette å følge regelverksutviklingen knyttet til rapporterings- og offentliggjøringskravene på ESG-området under CRR2, spesielt for mindre foretak, slik at banken er godt forberedt på rapporteringskravene etter hvert som de trer i kraft i Norge.

6.1.2 Krav til styring og kontroll av ESG

ESG-hensyn er allerede godt integrert i Finanstilsynets forventninger til- og oppfølging av norske selskaper og finansinstitusjoner, spesielt når det kommer til rapportering av bærekraft og integrering av klimarisiko. For Instabank er det særlig relevant å se på Finanstilsynets modul for kredittrisiko, der tilsynet blant annet forventer at holdninger til ESG-risiko, og særskilt klimarisiko, er integrert i strategier og policies, i kredittbevilgningsprosessen og overvåking av utlånsporteføljen, samt i foretakets rapportering.

CRD V, art. 98 (8) gir EBA mandat til å vurdere mulig inkludering av ESG-risikoer i pilar 2. I juni 2021 publiserte EBA «*Report on management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms*» (heretter «EBAs ESG-rapport») som inneholder anbefalinger knyttet til integrering av ESG-risikoer i forretningsstrategier, intern virksomhetsstyring og risikostyringsrammeverket, samt anbefalinger til tilsynsmyndigheter

om å inkludere ESG-risikoer i vurderingen av bankers kapitalbehov. Finanstilsynet har allerede fulgt opp dette ved å forvente at ESG-risikoer skal inkluderes i bankers strategier og risikostyring, og at klimarisiko skal inngå i tilsynet med risiko og risikostyring i foretakene. Instabank vil basere seg på denne rapporten i selskapets ICAAP og videre arbeid med integrering av ESG-risiko.

EBA's retningslinjer for innvilgning og overvåking av lån, som trådte i kraft i EU fra juni 2021, angir forventninger til bevilgning av utlån og overvåking av kreditteksponeringer og skal veilede myndigheter i vurderingen av kredittinstitusjonenes arbeid. Store deler av retningslinjene gjelder allerede i dag gjennom andre forskrifter og retningslinjer, men nytt i disse retningslinjene er blant annet at ESG skal være en del av kredittstrategien og at ESG skal vurderes i kredittbeslutningene. Retningslinjene er gjort gjeldende i Norge fra 1. januar 2022.

I 2017 publiserte arbeidsgruppen «Task force on Climate-related Financial Disclosures» (TCFD) under the Financial Stability Board, anbefalinger knyttet til arbeid med klimarisiko, primært rettet mot investorer, banker og forsikringsselskaper. «TCFD-rammeverket» er i dag velkjent og blant annet utpekt som det anbefalte rammeverket for klimarisikorapportering av Finanstilsynet. Rammeverket tar for seg selskapets styring, strategi, risikohåndtering og målsettinger, og går spesielt inn på hvordan foretakene kan konkretisere vurderinger av finansiell usikkerhet knyttet til klimarisiko. Instabank vil i 2023 intensivere arbeidet med å avdekke vesentlige risikoer knyttet til klimaendringer og overgangen til et lavutslippssamfunn i bankens utlånsportefølje, andre finansielle aktiviteter og i egen virksomhet, med hensikt å integrere dette i bankens risikostyring.

Basel-komiteens «*Principles for effective management and supervision of climate related risks*» (per i dag under konsultasjon) er i stor grad på linje med både TCFD-anbefalingene og EBA's ESG-rapport. Prinsippene er hovedsakelig myntet på tilsynsmyndigheter, men vil i praksis også påvirke finansinstitusjonene. I hovedsak handler prinsippene om å integrere effektiv styring av klimarisiko i bankene; i overordnede strategier og policies, kapitalbehovsvurderinger, risikostyring- og overvåking, og stort sett alle andre funksjoner. Integrering av prinsippene vil kreve tid og ressurser, og Instabank jobber nå med å sette i gang flere prosesser som vil hjelpe banken å etterleve prinsippene.

6.1.3 EU-lovgivning

Klassifiseringsforordningen, eller EU-taksonomien som den ofte omtales som, fastsetter kriterier for, og etablerer en felles forståelse av hvilke økonomiske aktiviteter og investeringer som kan regnes som bærekraftige. Klassifiseringssystemet skal videre danne grunnlag for en europeisk standard for grønne obligasjoner og en felleseuropeisk merkeordning for grønne finansielle produkter rettet mot forbrukere. For finansmarkedsaktører i EU ble kravene delvis gjort gjeldende fra 1.1.2022, mens deler vil tre i kraft fra 1.1.2023 med krav til rapportering i 2024.

«Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren», som gjennomfører EU-taksonomien, og «offentliggjøringsforordningen» eller «Sustainable Finance Disclosure Regulation - SFDR», ble vedtatt i Stortinget i desember 2021, med ikrafttredelse 1.1.2023. I første omgang vil rapportering i Norge gjelde finansmarkedsdeltagere og foretak som etter regnskapsdirektivet (artikkel 19a og 29a) har plikt til å offentliggjøre ikke-finansiell informasjon om virksomheten, dvs. store selskaper av allmenn interesse med mer enn 500 ansatte. Instabank er ikke å anse som en finansmarkedsdeltaker i henhold til forordningen,

og tilfredsstillende heller ikke kravene for rapportering som stort selskap i henhold til regnskapsdirektivet. Virkeområdet for rapporteringskravene er imidlertid under revisjon (se over om forslaget til CSRD). Instabank forberede selskapet på rapportering i tråd med taksonomien fra og med 2024.

6.1.4 Andre sentrale forventninger

Instabank møter forventninger knyttet til arbeid med ESG, og klimarisiko spesielt, på mange områder. Som et selskap som omsettes på Euronext Oslo Børs, forventes det at selskapet rapporterer på ESG, og at rapporteringen og arbeidet med dette i selskapet baseres på grundige vesentlighetsvurderinger.

Internasjonal «best-practice»-rammeverk for ESG-rapportering inkluderer det globale rapporteringsinitiativet – GRI, og den amerikanske ekvivalenten – SASB. Disse legger også sterke føringer på hvordan det er hensiktsmessig at selskaper som Instabank presenterer ESG-informasjon til eksterne interessenter. Det er frivilling for foretak å følge disse rammeverkene, men Instabank vil se nærmere på eventuelle fordeler med å strukturere rapporteringen i tråd med disse rammeverkene i fremtidig påkrevd rapportering.

Utover de konkrete rammeverkene, foreligger det en rekke forventninger til hvordan selskaper skal arbeide med forhold knyttet til ESG og bærekraft. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom forventninger til dialog med ansatte, investorer, interesseorganisasjoner og konkurrenter. Instabank anerkjenner at forventningene som banken møter kan påvirke selskapet på mange måter, for eksempel gjennom økt omdømme- eller markedsrisiko, som per i dag ikke fanges opp i den tradisjonelle selskapsstyringen. Arbeidet med å avdekke vesentlige forventninger på området er noe Instabank vil prioritere i 2023 (se punkt under om sentrale aktiviteter).

6.2 Status ESG-arbeid i banken ved utgangen av 2022

Arbeidet med ESG i Instabank har frem til i dag bestått av en rekke enkeltinitiativer. Banken følger regnskapsloven 3-3c i årsrapporteringen, og gir med det påkrevd informasjon til tilsynsmyndigheter og eksterne interessenter. Utover dette reflekterer Instabanks nettside at bærekraft og ansvarlighet er på bankens agenda.

En gjennomgang av sammenlignbare banker viser at det er store forskjeller i selskapenes arbeid med og rapportering av bærekraft. Instabank følger nøye med på arbeidet med ESG og rapportering i andre banker, og vil tilstrebe å møte ESG utfordringene på en minst like god måte som øvrige norske banker.

6.3 Identifisering av sentrale aktiviteter

6.3.1 Avklaring av ansvar og roller

Instabank vil i 1. kvartal 2023 definere og tydeliggjøre ansvarsområder og ansvarsfordeling knyttet til ESG, og sette i gang arbeidet med å oppdatere de aktuelle ressursene på hva de nye rollebeskrivelsene innebærer.

Strategier, policyer og overordnede styringsrammer utvikles av administrasjonen (ledet av CEO) for behandling og godkjenning i styret. Spesifikt vil dette omfatte aktiviteter fremover som går på integreringen av ESG i forretningsstrategien, utvikling av ESG-relaterte policyer og retningslinjer (generelt og på kredittområdet spesielt), utvikling av ambisjoner og målsettinger og gjennomføring av vesentlighetsvurderinger av ESG-tematikk. Revisor vil støtte styret i vurderinger av governance, risikostyring og internkontroll, herunder ESG.

Bankens 2. linje vil være ansvarlig for intern rapportering av ESG-risiko, og for vurdering av den samlede ESG-risikoen i ICAAP, herunder et eventuelt kapitalbehov. Det operative kredittmiljøet vil ha ansvaret for implementering av ESG-kriterier på kredittområdet basert på de overordnede ESG-retningslinjene fastsatt av styret og ledelsen.

CFO vil være ansvarlig for utarbeidelse av ekstern ESG-relatert rapportering, herunder rapportering knyttet til kravene i regnskapsloven 3-3c i bankens årsrapport, publisering av bærekraftsrelatert informasjon på bankens nettside, samt pilar 3-rapportering. Kravene til finansiell ESG rapportering vil i hovedsak gjelde fra 2024.

6.3.2 Utvikling av ESG-strategi og -retningslinjer

Frem til nå har arbeid med ESG i banken blitt utført som en separat aktivitet. Banken har nå satt i gang en satsning for å integrere ESG som en naturlig del av Instabanks samlede forretningsstrategi, og dette dokumentet på overordnet nivå de aktivitetene som er påbegynt og som vil fortsette i 2023. Strategiske vurderinger vil inkludere forhold som f.eks. eventuell utvidelse av den strategiske planleggingshorisonten for å fange opp ESG i større grad, fastsetting av eksplisitt risikoappetitt og konkrete styringsrammer knyttet til ESG, samt vurderinger av hvordan banken kan benytte seg av eksponeringsanalyser, sensitivitetstester og stresstester som redskap i vurderingene av ESG-risiko.

Videre vil Instabank sørge for at sentrale policyer og retningslinjer reflekterer vurderinger knyttet til ESG. For eksempel vil dette innebære en oppdatering av bankens retningslinje for risikostyring og risikotoleranse og de etiske retningslinjene.

Banken vil spesielt fokusere på kredittområdet, og sørge for at kredittstrategi og kredittpolicy omhandler foretakets holdninger til ESG og ESG-risiko. Instabank vil videre se på muligheter for å jobbe med ESG knyttet til andre risikoområder (marked, likviditet, oprisk m.m).

Strategiutvikling knyttet til ESG skal baseres på vesentlighetsvurderinger av relevant ESG-tematikk for Instabank, samt vurderinger av sentrale ESG-risikoer.

Instabank vil sørge for god kommunikasjon i selskapet om de pågående prosessene og sørge for relevant opplæring.

6.3.3 Gjennomføring av en vesentlighetsanalyse

Instabank skal sette i gang arbeidet med å vurdere vesentligheten av sentral ESG-tematikk som banken forholder seg til, og innarbeide det i en overordnet retningslinje for bærekraftig bankvirksomhet. Dette arbeidet vil basere seg på anbefalinger knyttet til arbeid med vesentlige ESG-temaer utviklet blant annet av GRI (Global Reporting Initiative) og SASB (det amerikanske rammeverket for rapportering av samfunnsansvar).

Antikorrupsjon, ansvarlig utlånspraksis og datasikkerhet er temaer som typisk er vesentlige for sammenlignbare selskaper. Instabank vil gjennom denne prosessen validere hvilke temaer som er vesentlige for Instabank, noe som også vil legge grunnlaget for helhetlig strategiutvikling og offentlig rapportering knyttet til ESG.

6.3.4 Identifisering av sentrale ESG-risikoer

Instabank skal sette i gang arbeidet med å identifisere sentrale ESG-risikoer, med spesiell vekt på klimarisikoer i form av fysiske- og overgangsrisikoer som drivere av finansielle risikoer i banken. Arbeidet vil baseres på metoder anbefalt i EBAs ESG-rapport.

6.3.5 Utvikling av ambisjoner/målsettinger

På grunnlag av strategiprosessen, gjennomgangen av sentrale krav og forventninger samt identifisering av vesentlige ESG-temaer og sentral ESG-risiko for Instabank, vil banken utvikle relevante KPIer og målsettinger som vil danne grunnlaget for bankens arbeid med ESG og gjøre det mulig å følge opp utviklingen av bankens eksponering og risiko knyttet til ESG. Instabank har allerede startet å vurdere aktuelle målsettinger, og ønsker spesielt å konkretisere målsettinger som tar for seg andelen av ansvarlige utlån i bankens portefølje, enten det kommer til lån som har som mål at kunder skal gjøre grønnere valg, eller lån som søker å hjelpe mennesker med presset økonomi til varig bedret økonomisk situasjon.

6.3.6 ICAAP/pilar 2

Instabank vil sørge for at risiko og tilhørende kapitalbehov knyttet til ESG og klimarisiko vil bli vurdert som del av ICAAP. Banken planlegger å begynne med lån og kreditter til SMB markedet i løpet av 2023, og vil i den forbindelse utarbeide bedre modeller for å beregne klimarisiko i utlånsporteføljen. Klimarisiko anses å være mer aktuelt for utlån til bedriftsmarkedet enn for utlån til privatmarkedet.

6.3.7 Offentliggjøring av ESG-informasjon («ESG-rapportering»)

Per i dag begrenser publisert materiale om ESG seg til enkeltinformasjon på bankens nettsider, seksjoner i styrets årsberetning og denne redegjørelsen i bankens pilar 3 dokument.

Fremover vil Instabank sørge for at konkret og relevant informasjon publiseres på selskapets nettsider. Videre vil banken oppdatere og utvikle styrets årsberetning, slik at denne gir en så grundig oversikt som mulig over de punktene som er påkrevd i Regnskapsloven §3-3c, samt videreutvikle rapporteringen i bankens pilar 3 dokument.

Instabank vil se på de fremtidige forventningene knyttet til bankers pilar 3-rapportering (offentliggjøring av informasjon om ESG-risikoer, inkludert fysisk- og overgangsrisiko), og innta en føre-var posisjon ved å vurdere hvordan banken kan svare opp kravene, selv om banken faller inn under kategorien *små og ikke-komplekse* finansforetak etter CRR2, og dermed ikke blir omfattet av kravene før i 2024.

Generelt vil Instabank sørge for at rapporteringen på en dekkende måte inkluderer informasjon om relevante ESG-risikoer, og at risikoer knyttet til klima når det kommer til utlånsporteføljen blir tydelig belyst. Videre vil banken sørge for å gi tydelig informasjon om relevant arbeid som allerede gjøres i banken når det kommer til «G» i ESG, inkludert forhold knyttet til styring og kontroll, utvikling av policyer og retningslinjer, arbeid med AML, varsling m.m.

6.4 Spesielt om ESG-integrering på kredittområdet

6.4.1 Utvikling av strategi og policies for kredittvirksomheten

Instabank møter krav og forventninger knyttet til integrering av ESG-risikoer i kreditt fra flere hold, blant annet gjennom Finanstilsynets modul for kredittrisiko, EBAs retningslinjer for innvilgning og overvåking av lån og EBAs ESG-rapport, samt prinsippene fremlagt av Basel-komiteen og anbefalingene fra TCFD. Instabank vil i 2023 arbeide med å inkludere bankens holdninger til ESG i kredittstrategien.

Som nevnt vil det gjennomføres et arbeide når det kommer til integrering av ESG-hensyn i bankens policy'er og retningslinjer. På grunnlag av økte forventninger og bedret forståelse

av ESG-risikoer i finansmarkedene, da spesielt knyttet til klimarisiko, ser Instabank at det er spesielt viktig å sørge for at retningslinjer på kredittområdet oppdateres, slik at banken vil ha mulighet til å identifisere, vurdere, overvåke og kontrollere risikoene i utlånsporteføljen. Dette gjelder spesielt dokumentene «Styrets retningslinje for kredittgivning» og «Kreditthåndboken».

6.4.2 Integrering av ESG i kredittvurderingsprosessen og overvåkning av kredittengasjementer

Instabank skal etablere robuste rutiner for å håndtere ESG-relatert risiko i kredittgivningsprosessen (f.eks. skal håndtering av identifiserte ESG-risikoer fremgå i kredittbeslutningen for de kredittproduktene der dette er relevant) og i selskapets rutiner for overvåkning og for oppfølging av ESG-risiko i utlånsporteføljen. Spesielt fokus vil gis til klimarisikoer; fysiske og overgangsrisikoer. Banken har et pågående prosjekt for kartlegging av fysisk risiko og overgangsrisiko for bankens portefølje av lån med pant i bolig. Banken vil kartlegge hvor stor andel av eiendommene som banken har pant i som ligger i ras eller flomutsatte områder, samt hvordan eiendommene fordeler seg på ulike energiklasser.

6.4.3 Utvikling av rammeverk for ansvarlige utlån

Instabank har satt i gang prosessen med produktutvikling knyttet til ansvarlige utlån, og vil i det kommende året jobbe med å utvikle et rammeverk for dette. Per i dag har banken sett på produktet lån med sikkerhet (pantelån), og muligheten til å utvikle et «grønt lån»; formåls-finansiering av investering i energieffektivisering av bolig, for eksempel knyttet til etter-isolering, utskifting av gamle vinduer, solcellepaneler etc. I den sammenhengen vil rett formål kunne kvalifisere til «grønt lån» med gunstige betingelser. Utover dette har banken sett på muligheten for å tydeliggjøre den sosiale profilen i bankens lån og oppfølging av kunder som har økonomiske utfordringer, og kartlegge i større grad om banken lykkes med å hjelpe disse kundene til en varig bedret økonomisk situasjon.

Arbeidet med utvikling av ansvarlige utlån i banken vil sees på i lys av EU-taksonomien og kriteriene som skal til for å kvalifisere til lån som kan beskrives som bærekraftige.

6.5 Informasjon om videre arbeid og implementering

Under er en enkel oversikt over når de identifiserte aktivitetene vil igangsettes og gjennomføres.

Aktivitet	Kort sikt (Q1- Q2)	Lang sikt (2023 - 2024)
4.1 Avklaring av ansvar og roller		
4.2 Utvikling av ESG-strategi og -retningslinjer		
4.3 Gjennomføring av vesentlighetsanalyse		
4.4 Identifisering av sentrale ESG-risikoer		
4.5 Utvikling av langsiktige ambisjoner/målsettinger		
4.6 ICAAP/pilar 2		
4.7 «ESG-rapportering»		
5.1 Utvikling av strategi og retningslinjer for kredittvirksomheten		
5.2 Integrering av ESG i kredittvurderingsprosessen og overvåkning av kredittengasjementer		
5.3 Kartlegging av klimarisiko i boliglånsportefølje		
5.4 Utvikling av rammeverk for ansvarlige utlån		

7. Godtgjørelsesordninger i banken

7.1 Innledning

I forbindelse med «bankpakken» som ble vedtatt i juni 2022, ble det innført nye regler for godtgjørelsesordninger i finansforetak som trådte i kraft 1. januar 2023. Variable godtgjørelser som blir utbetalt etter denne datoen må oppfylle kravene som gjelder fra 1. januar 2023, og rapporten tar derfor utgangspunkt i reglene slik de er på tidspunktet for utarbeidelsen av denne rapporten og tidspunktet for vedtagelse og utbetaling av bonus i februar 2023 selv om bonusen er opptjent i 2022.

I finansforetaksloven er det i kapittel 15 gitt en rekke regler om godtgjørelsesordninger i finansforetak. Disse reglene er konkretisert i finansforetaksforskriften.

7.2 Generelle krav til godtgjørelsesordninger (finansforetaksforsk. §15-1, 4. ledd)

Godtgjørelsesordninger skal oppfylle følgende generelle krav:

- a. *godtgjørelsesordningen skal være i samsvar med og fremme forsvarlig og effektiv styring av risiko, og motvirke for høy risikotaking*
- b. *godtgjørelsesordningen skal være i samsvar med foretakets forretningsstrategi, mål og langsiktige interesser, og bidra til å unngå interessekonflikter*

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

Instabank har hatt en bonusordning for 2022 som omfattet alle ansatte, både fulltid og deltid, og der det eneste bonusmålet var bankens årsresultat. En slik bonusordning sikrer at alle i banken jobber for det samme målet og at bonusen er knyttet opp til de samme interessene som bankens aksjonærer både på kort og lang sikt.

Banken har siden oppstart hatt et opsjonsprogram for alle fulltidsansatte nøkkelpersoner. Dette opsjonsprogrammet ble oppdatert og videreført for 5 nye år i slutten av 2020. Det har så langt ikke blitt utbetalt noen gevinst på bakgrunn av bankens opsjonsprogram.

Bonusordningen bidro i 2022 til fokus for de ansatte på de viktigste suksesskriteriene for banken. Etersom tap er en stor kostnad for banken, og påvirker bankens resultat i vesentlig grad, motvirket bonusmodellen til for høy risikotaking. Godtgjørelsesordningen kan på et overordnet nivå sies å ha bidratt til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med foretakets risiko, motvirke for høy risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter.

7.3 Generelle krav til godtgjørelsesordninger (finansforetaksforsk. §15-1, 4. ledd)

- c. *styret skal fastsette og regelmessig evaluere prinsippene for godtgjørelsesordningen, og ha ansvar for å overvåke praktiseringen av den*
- d. *minst én gang i året skal det gjennomføres en uavhengig intern kontroll av om praktiseringen av godtgjørelsesordningen er i tråd med styrets fastsatte prinsipper og retningslinjer*

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

Styret har en kompensasjonskomité som årlig evaluerer og foreslår godtgjørelsesordninger i banken, samt fastsettelse av retningslinjer for godtgjørelsesordninger i banken. Styret fastsetter de ansattes bonusprogram og øvrige godtgjørelsesordninger. I denne forbindelse er bankens Direktør for Compliance & Risikostyring tett involvert og sørger for at de fastsatte prinsippene for godtgjørelsesordninger er i tråd med regelverket. Direktør Compliance & Risikostyring

utarbeider også en årlig rapport som del av sin internkontroll og oversender denne til styret og til bankens eksterne revisor som avgir en attest som fremlegges for styret.

7.4 Generelle krav til godtgjørelsesordninger (finansforetaksforsk. §15-1, 4. ledd)

- e. *ansatte som utfører kontrollfunksjoner, skal være uavhengig av forretningsområdene de kontrollerer, ha tilstrekkelig myndighet til å utføre sine oppgaver, og godtgjøres i samsvar med måloppnåelse knyttet til deres funksjoner uavhengig av resultatet i forretningsområdet de kontrollerer*
- f. *godtgjørelsen til øverste ledelse i risikostyrings- og etterlevelsesfunksjonene skal være underlagt direkte tilsyn av godtgjørelsesutvalget, eller av styret dersom et godtgjørelsesutvalg ikke er opprettet*

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

Banken har 2 ansatte i bankens 2. linjefunksjon som fører kontroll med etterlevelse av rutiner, samt internt og ekstern regelverk. Ingen av de ansatte i kontrollfunksjonene har godtgjørelse som avhenger av resultatene i de ulike forretningsområdene de kontrollerer. De ansatte i kontrollfunksjonen har fast godtgjørelse, samt en variabel bonus som er knyttet til hele foretakets årsresultat.

7.5 Generelle krav til godtgjørelsesordninger (finansforetaksforsk. §15-1, 4. ledd)

- g. *godtgjørelsesordningen skal skille klart mellom kriteriene for å fastsette henholdsvis fast og variabel godtgjørelse, slik at:*
 - a. *den faste godtgjørelsen primært fastsettes på bakgrunn av relevant erfaring og avtalte arbeids- og ansvarsoppgaver, og*
 - b. *den variable godtgjørelsen gjenspeiler bærekraftige og risikotilpassede prestasjoner, samt prestasjoner utover det som kreves for å oppfylle avtalte arbeids- og ansvarsoppgaver.*

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

Alle ansatte i banken har markedsmessig fastlønn fastsatt på bakgrunn av relevant erfaring og avtalte arbeids- og ansvarsoppgaver. Ingen ansatte har en variabel godtgjørelse som de er avhengig av eller som utgjør en betydelig del av deres avlønning. Ingen ansatte har avtale om provisjonslønn eller noen form for månedlig avregnet variabel godtgjørelse. Den variable godtgjørelsen er av moderat størrelse, kan ikke forventes å bli utbetalt ved svake resultater og beregnes årlig basert på bærekraftige og risikotilpassede prestasjoner for hele virksomheten. Ved å benytte årsresultat som bonusmål forsikrer styret seg om at kostnader og utlånstap får direkte innvirkning på bonusoppnåelsen og bidrar til å motvirke høy risikotaking.

For 2022 fikk alle ansatte med full opptjening en bonus tilsvarende 1,5 månedslønner. Bonusordningen for 2022 hadde budsjettert årsresultat før skatt og bonusavsetninger som bonusmål, og alle ansatte ville fått 2 månedslønner i bonus ved full budsjettoppnåelse.

7.6 Krav til variabel godtgjørelse (finansforetaksforskriften §15-4, 2. og 3. ledd)

«For godtgjørelse som er resultatavhengig, skal den totale godtgjørelsen baseres på en kombinert vurdering av personens finansielle og ikke-finansielle resultater og resultatene for den aktuelle forretningsenheten, samt foretakets totale resultater.

Resultatvurderingen etter annet ledd skal baseres på en flerårsperiode som sikrer at vurderingen skjer på grunnlag av resultater over tid, og at faktisk utbetaling av

resultatbaserte godtgjørelseselementer fordeles over en periode som tar hensyn til foretakets underliggende konjunktursyklus og forretningsrisikoer.»

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

Styret i Instabank har valgt å legge vekt på kravet om at godtgjørelsesordningene skal motvirke interessekonflikter og mener at en kollektiv bonusordning med foretakets årsresultat som bonusmål best ivaretar dette. I Styrets retningslinje for godtgjørelse er det imidlertid inntatt en bestemmelse som gir styret anledning til å redusere bonus delvis eller helt for ansatte med innvirkning på foretakets risikoprofil dersom vedkommende har prestert på et nivå som ligger klart under det som kan forventes.

7.7 Krav til variabel godtgjørelse (finansforetaksforskriften §15-4, 6. ledd)

«Sammensetningen av fast og variabel godtgjørelse skal være balansert. Den faste delen av godtgjørelsen skal være tilstrekkelig høy til at foretaket kan unnlate å utbetale den variable delen av godtgjørelsen i sin helhet.»

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

De ansatte i banken har en moderat bonusordning, og bonus blir kun utbetalt dersom bankens finansielle resultater tilsier at bonus er berettiget. De ansatte har aldri fått en bonus høyere enn 2 månedslønner, og i 2019 da de finansielle resultatene ble klart svakere enn budsjettert ble det ikke utbetalt bonus til noen av de ansatte.

7.8 Krav til variabel godtgjørelse (finansforetaksforskriften §15-4, 7. ledd)

«For daglig leder og ansatte med lederansvar for foretakets kontrollfunksjoner eller vesentlige forretningsenheter i en bank skal det fastsettes at variabel godtgjørelse ikke kan utgjøre mer enn halvparten av den faste godtgjørelsen.»

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

Det følger av styrets retningslinje for godtgjørelse at ingen ansatte skal ha variabel godtgjørelse som overstiger 50 % av fastlønnen. I bonusordningen for 2022 var den maksimale bonus som ledende ansatte kunne oppnå på 4,5 månedslønner. De ledende ansatte oppnådde i likhet med øvrige ansatte en bonus på 1,5 månedslønner.

7.9 Delvis unntak fra § 15-4 for visse foretak og grupper av ansatte (§ 15-5, 2. ledd)

«For foretak som ikke er et stort foretak etter CRR/CRD IV-forskriften § 2a første ledd og som over en fireårsperiode forut for inneværende regnskapsår på ikke-konsolidert grunnlag har en gjennomsnittlig forvaltningskapital på 5 milliarder euro eller mindre, gjelder ikke § 15-4 trettende og fjortende ledd, og sekstende ledd annet og tredje punktum.»

Beskrivelse av Instabanks etterlevelse

For å bli klassifisert som et stort foretak etter CRR/CRD IV-forskriften § 2a første ledd må ett av følgende kriterier være oppfylt:

- (a) er identifisert som et globalt systemviktig foretak (G-SII),
- (b) er identifisert som annet systemviktig foretak (O-SII) etter artikkel 131 nr. 1 og nr. 3 i CRD,
- (c) er blant de tre største foretakene i hjemstaten, eller
- (d) har en total forvaltningskapital på solonivå eller, der det er aktuelt, på konsolidert nivå som er lik eller større enn 50 milliarder euro

Instabank oppfyller ingen av de opplistede kriteriene og banken har heller ikke hatt en gjennomsnittlig forvaltningskapital de siste 4 årene på over 5 milliarder euro. Finansforetaksforskriften § 15-4 trettende, fjortende og sekstende ledd gjelder således ikke for Instabank. Det er disse bestemmelsene som inneholder krav om at deler av

variabel godtgjørelse gis som aksjer eller andre egenkapitalinstrumenter som holdes tilbake over en periode på inntil 5 år. Styret har besluttet at alle ansatte i banken skal få utbetalt bonus kontant. Ledende ansatte deltar i et opsjonsprogram som varer frem til desember 2025 og der en eventuell gevinst vil avhenge av at banken kan vise til en stabil, langsiktig og bærekraftig resultatutvikling som gir seg utslag i en økning i aksjekurs. Opsjonsprogrammet tjener langt på vei samme hensikt som tilbakeholdelse av bonus.